

Uitruimen van kassen

Inhoudsopgave

- [Wat is de gewenste situatie?](#)
- [Maatregelen](#)
- [Toelichting op de maatregelen](#)
 - [Werk met een veilige, gekeurde en CE-gemarkeerde machine.](#)
 - [Zorg dat de kennis en ervaring van medewerkers is afgestemd op de gevaren van het werk en de omgeving en dat zij een goede instructie ontvangen](#)
 - [Lichamelijke belasting](#)
 - [Persoonlijke beschermingsmiddelen](#)
 - [Bijzondere risicogroepen](#)
- [Checklist](#)
- [Meer informatie](#)

Goedgekeurd door Sociale Partners

Getoetst door Nederlandse Arbeidsinspectie

Geactualiseerd: februari 2024

Met een teeltwisselingsmachine wordt binnen glastuinbouwbedrijven substraat en tuinbouwgewassen als tomaten, paprika's, komkommers, aardbeien, gerbera's en rozen maar ook steenwolmatten, kokos en perliet geruimd. Met behulp van een grondtrekdoek wordt het afval naar de afvalverwerkingsmachine getransporteerd, waarna het in een container gestort wordt. Het versnipperde gewas of substraat wordt vervolgens met een heftruck, trekker of shovel uit de kas gereden.

De risico's van het uitruimen zijn: het in aanraking komen met de bewegende delen van de machines, aanrijdgevaar, gehoorschade, inademen van stof en dieseluitstoot en rugklachten door de lichamelijke belasting.

Wat is de gewenste situatie?

- ✓ Het uitruimen van een kas gebeurt veilig. Werkenden lopen geen gezondheidsschade op.

Maatregelen

- ➔ Werk met een veilige, gekeurde en CE-gemarkeerde machine.
- ➔ Zorg dat de kennis en ervaring van medewerkers is afgestemd op de gevaren van het werk en de omgeving.
- ➔ Zorg dat medewerkers een aantoonbare instructie hebben ontvangen.
- ➔ Zorg voor de voorgeschreven persoonlijke beschermingsmiddelen.

Toelichting op de maatregelen

Werk met een veilige, gekeurde en CE-gemarkeerde machine.

Een versnipperaar van na 1995 moet CE- gemarkeerd zijn. Zelfbouwmachines of machines van voor 1995 moeten een officiële machineveiligheidsbeoordeling hebben voor een veilig en gezond gebruik. Laat je ondersteunen door een veiligheidskundige. Zie ook de arbocatalogustekst [machineveiligheid](#).

- Bij een CE gemarkeerde machine hoort een Nederlandse gebruikshandleiding en een conformiteitsverklaring (verklaring van overeenstemming).
- Niet-CE-gemarkeerde machines (van voor 1995) moeten zijn beoordeeld door een deskundige, de bevindingen moeten vastgelegd worden en geconstateerde risico's moeten worden verholpen.

Keuring en onderhoud

- Zorg dat de machines veilig zijn en volgens de gebruikshandleiding gebruikt, onderhouden en gekeurd of geïnspecteerd worden. Zorg voor een keuringssticker.

- Schenk extra aandacht aan de staat van de hydrauliekslangen bij de jaarlijkse keuring.
- Zorg voor goed werkende, herkenbare en bereikbare noodstoppen. Controleer de werking periodiek.

Aandachtspunten voor de veiligheid van de machine

- Zorg dat de vijzel (invoerwals), de rollen voor het gronddoek en overige bewegende delen van de versnippermachine niet bereikbaar zijn voor handen of voeten.
- Zorg dat medewerkers zich niet kunnen verbranden door de uitlaat af te schermen of buiten bereik te plaatsen. Als de uitlaat zich hoger bevindt dan 2½ m. hoeven er geen maatregelen genomen te worden.
- Zorg dat hydrauliekslangen (hogedruk=100 BAR), bij bedieningshendels, afgeschermd zijn. Als een slang lek raakt, mag de gebruiker niet geraakt worden door de olie.

- Schenk extra aandacht aan de staat van de hydrauliekslangen bij de jaarlijkse keuring.
- Leg vast dat bij het opheffen van storingen de machine uitgeschakeld moet worden, de motor afgezet en de contactsleutel eruit gehaald moet worden. Begin pas als de machine volledig stilstaat en uitgedraaid is. Let op: de messen van de machine

kunnen lang blijven draaien.

- Naai afgescheurde grondtrekdoeken ter plaatse, in plaats van de in elkaar gedraaide uiteinden over de rollen te begeleiden om deze weer in de machine trekken.
- Zorg voor goed werkende, herkenbare en bereikbare noodstoppen. Controleer de werking periodiek.

Aandachtspunten voor een veilige werkomgeving

- Beoordeel de werkplek vooraf op veiligheid en stem de inzetbaarheid van mens en machine daarop af.
- Maak schriftelijke afspraken met de opdrachtgever over de afwezigheid van personen in delen van de kas (voor of achter de versnipperaar) waar de uitruimwerkzaamheden plaats vinden of op de transportroutes.
- Zorg dat werknemers geen dieseluitlaatgassen inademen. Zie arbocatalogustekst: [Dieselmotoremissie in binnenruimten](#). Het inademen van stof is schadelijk. (NB De afvoer van de uitlaatgassen door een aansluiting op de uitlaat van de versnippermachine is bij deze werkzaamheden niet mogelijk omdat de versnippermachine niet stationair opgesteld staat.)
- Het inademen van stof is schadelijk. Ruim bij voorkeur licht vochtige gewassen op om minder stof te hebben. Zie de arbocatalogustekst over [stof](#).
- Voorkom struikel- en uitglijdgevaar. Zorg dat de werkplek regelmatig opgeruimd wordt.
- Zorg voor voldoende, gerichte werkverlichting als de werkzaamheden in het donker plaatsvinden.
- De machine moet gemarkeerd zijn dat gehoorbescherming gedragen MOET worden.

Zorg dat de kennis en ervaring van medewerkers is afgestemd op de gevaren van het werk en de omgeving en dat zij een goede instructie ontvangen

- Organiseer voor het begin van het ruimeizoen een startwerkoverleg en geef alle betrokkenen voorlichting over veilig en gezond uitruimen.
- Zorg dat medewerkers een aantoonbare instructie hebben ontvangen over alle aspecten van het uitruimen, versnipperen en uitrijden.
- Geef voorlichting over fysieke belasting, schadelijk geluid, stof, dieseluitlaatgassen en het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen
- Maak gebruik van de Nederlandse gebruikershandleiding om voorlichting te geven over de werkwijze, het transport en het schoonmaken.
- Geef anderstaligen voorlichting in een voor hen begrijpende taal. Geef ook werkinstructies in de eigen taal.
- Zorg er voor dat de heftruckchauffeur opgeleid en aantoonbaar geïnstrueerd is
- Zorg ervoor dat de shovelmachinist opgeleid en aantoonbaar geïnstrueerd is.

Lichamelijke belasting

- Laat de afvoerband het werk doen en begeleid het af te voeren materiaal zo min mogelijk, voorkom duwen en trekken.
- Voorkom zwaar duwen en trekken.

Persoonlijke beschermingsmiddelen

- Werk met goed zittende en nauwsluitende handschoenen.
- Draag veiligheidsschoenen (klasse S2 of S3).

- Gebruik gehoorbescherming, otoplastieken of gehoorkappen. Otoplastieken hebben de voorkeur omdat medewerkers signalen nog wel waar kunnen nemen. Zie de arbocatalogustekst over [geluid](#).

- Draag bij stoffige werkzaamheden minimaal een FFP2 stofmasker bij voorkeur met uitademventiel.

Bijzondere risicogroepen

- Laat jeugdigen geen uitruimwerkzaamheden uitvoeren.
- Zwangeren mogen geen uitruimwerkzaamheden uitvoeren.
- Zorg voor een werkinstructie bij anderstaligen in een voor hen begrijpelijke taal.

Checklist

- Begin de werkzaamheden alleen als je goed geïnstrueerd bent en de instructie ook begrepen heeft.
- Controleer voor je begint:
 - de werking van de noodstoppen
 - de afscherming van bewegende delen
 - de keuringsdatum.
- Bescherm jezelf met:
 - veiligheidsschoenen
 - otoplastieken of gehoorkappen. Kijk gehoorkappen goed na of deze in orde zijn
- Draag geen handschoenen in de nabijheid van de invoerrollen van de versnippermachine.
- Zorg er voor dat je niet kunt struikelen en zorg voor een opgeruimde vloer.
- Zorg voor voldoende (mobiele) verlichting om je werk veilig te kunnen uitvoeren.
- Houd afstand van de machine als deze verplaatst wordt.

- Werk niet aan de machine zolang de hakselrotor nog draait na het stopzetten.
- Laat de machine het grondtrekdoek in de machine trekken, begeleid dit niet door met je handen bij de rollen te komen.
- Laat de afvoerband het werk doen en begeleid het af te voeren materiaal zo min mogelijk, voorkom duwen en trekken.
- Voorkom zwaar duwen en trekken.

Meer informatie

- [Bijlage: Instructie en presentielijst – Het uitruimen van kassen](#)
- [Download LMRA het uitruimen van kassen als PDF](#)

LMRA – Het uitruimen van kassen

Doe de LMRA

- **Ben jij veilig?**
 - Heb je instructie ontvangen?
 - Ben je opgeleid om met een heftruck/shovel te werken?
 - Heb je de juiste persoonlijke beschermingsmiddelen?
- **Zijn je machines in orde?**
 - Zijn bewegende delen afgeschermd?
 - Werken de noodstoppen?
- **Is je omgeving veilig?**
 - Stuur je mensen weg die op de afvoerroute in de kas komen?

	
☐	☐
☐	☐
☐	☐

Alles in orde?

Veel werkplezier!

1x Nee? STOP

Los het probleem op.
Lukt dat niet?
Meld het je
leidinggevende.

 CUMELA

 FNV
Agrarisch Groen

 HZC

 CNV
Vakmensen

 Coland
Innovatie

Bekijk [hier](#) de
Arbocatalogus

Stigas
gezond, vitaal en veilig werk!